

Az élet kenyere és vize

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: 1Mózes 3:1-6; 2Mózes 15:22–16:36; 17:1-7; 18:1-27; 1Korinthus 10:4, 11

„Ekkor azt mondta az ÚR Mózesnek: Meddig nem akarjátok még megtartani parancsolataimat és törvényeimet? Láthatjátok, hogy az ÚR adta nektek a szombat napját. Ezért ad ő a hatodik napon két napra való élelmet. Maradjon mindenki otthon a hetedik napon, senki se mozduljon ki a helyéről! Ezért pihent a nép a hetedik napon” (2Móz 16:28-30, HUNB).

Az Egyiptomból való kivonulás után Izrael ismeretlen úton haladt az ígért földje felé. Megerőltető és hosszú volt a vándorlás, aminek során annyi mindent meg kellett tanulniuk. Az Úr vezette őket és gondoskodott róluk, és igen, segíteni akarta a fejlődésüket, nekik pedig fegyelmet, önuralmat, áldozathozatalt, önzetlenséget és az Úrban való bizalmat kellett tanulniuk, főleg engedelmességet.

Mózes volt a látható vezetőjük, a népnek őt kellett követnie, ha győzni akartak. Rendkívül fontos volt, hogy együtt maradjanak, közösségként működjenek együtt, segítsék egymást. Még számos akadály és kihívás állt előttük. Lelki fejlődésük nagyrészt azon múlt, hogyan birkóznak meg a nehézségekkel és mit felelnek Mózesnek, amikor a kihívások hatalmassá nőnek.

Egy ismert kínai mondás szerint „egyetlen lépéssel kezdődik egy ezer mérföldes utazás is.” Igaz volt ez az izraeliták esetében is, minden egyes lépésnél rá kellett bízniuk magukat az Úr vezetésére. Amint majd látni fogjuk, sajnos nem túl könnyen tanulták meg ezt a leckét. Viszont kinek megy könnyen?

KESERŰ VÍZ

A bibliai beszámolókból az eltérő jellemű, jó vagy rossz emberek különböző szerepeket töltenek be, és figyelniük kell a cselekményre, a helyszínekre, az időzítésre meg a cselekvőkre. A történet legfontosabb pontja azonban általában a megoldás és a tanulság – itt sincs ez másként.

Amint az egyes epizódok mutatják, Isten a Problémamegoldó, a Békéltető, de a munkáját hátráltatja a nép hitetlensége. A héberék folyamatosan zúgolódtak, engedetlenek voltak, amiből komoly bonyodalmak, sőt tragédiák is származtak. Kétkedésükkel és macacsságukkal számtalan nehézséget okoztak maguknak.

Olvassuk el 2Móz 15:22-27 verseit! Milyen előzményei voltak a Vö-röstengeren való átkelés utáni első csodának?

Izrael első hitpróbáját az jelentette, hogy nem volt vizük, ami a forró, száraz sivatagi körülmények között nem meglepő. Háromnapos gyaloglás után az emberek végül találtak vizet, csak hogy az nem volt iható. *Mará* azt jelenti, hogy „keserű”, és mivel a víz keserű volt, gyorsan elpárolgott Izrael hite az Úr gondviselését illetően. Isten azonban könyörületesen bánt velük, és akkor történt meg az első csoda, amiben szerepe volt egy fadarabnak is. Természetesen nem a fa, hanem az Úr tette a vizet édessé, ihatóvá. A népnek fontos tanulságokat kellett megtanulnia: 1) türelemmel várni az Úr időzítésére, és 2) Isten az emberekkel együtt viszi végbe tetteit.

Izrael népe azonban annyi mindent természetesnek vett, hamar elfeledkeztek Isten hatalmas csodáiról, amelyeket értük vitt végbe, amelyekről lelkesen énekeltek az Úrnak, dicsőítették Őt: *„Kicsoda olyan az istenek közt, mint te, URam? Kicsoda olyan felséges, mint te, szentségedben, félelemmel dicsérendő és csodatévő”* (2Móz 15:11, ÚRK)

Isten azonban még a zúgolódásuk után is megígérte, hogy nem bocsát rájuk egyet sem *„azon betegségek közül”* (2Móz 15:26, ÚRK), amelyek az egyiptomiakat sújtották. Ennek az ígéretnek az volt a feltétele, hogy hűek maradnak hozzá.

Milyen próbákat és küzdelmeket szabadítottál már magadra? Hogyan vigasztalhat a tudat, hogy Isten továbbra is fáradozik érted, ha együttműködsz vele?

FÜRJEK ÉS MANNA

Sajnos a vándorlás történeteiben újból és újból jelentkezik a lázadás motívuma. Jellemző módon a nép elfeledkezett arról, Isten hogyan segítette őket a múltban hatalmas kezével és mindig adott megoldást a problémáikra. Engedték, hogy az éppen felmerülő gondok elvakítsák őket, ezért nem látták a végcélt, sem a megígért csodálatos jövőt. Gyakori ez a probléma Isten mai népe között is.

Olvassuk el 2Mózes 16. fejezetét! Mi miatt zúgolódtak az izraeliták a továbbiakban?

Fontos megjegyezni, hogy a Bibliában a kísértés gyakran ételhez kapcsolódik. Az Éden kertjében azzal volt kapcsolatos a bukás, hogy ettek a tiltott fáról, a jó és a gonosz tudásának fájáról (1Móz 2:16-17; 3:1-6). Pusztai megkísértésekor Sátán először az étellel célozta meg Jézust (Mt 4:3). Ézsau azért vesztette el elsőszülöttségi jogát, mert nem uralkodott az étvágyán (1Móz 25:29-34). Milyen gyakran kötődött Izrael engedetlensége evésheziváshoz! Nem is csoda, hogy Mózes így intette a későbbi nemzedékeket: *„az ember nemcsak kenyérrrel él, hanem mindazzal, ami az ÚR szájából származik”* (5Móz 8:3, ÚRK).

A manna mennyei kenyér volt, amivel Isten ellátta az izraelitákat negyven évig tartó pusztai vándorlásuk során. Ezzel az ajándékkal azt tanította meg nekik, hogy Ő a Teremtő és mindenek Fenntartója. A manna természetfeletti biztosításával azt is megmutatta nekik, hogyan ünnepeljék meg a hetedik napot, a szombatot.

Minden héten négy csoda történt: 1) Isten öt napon keresztül adta a manna napi adagját; 2) pénteken dupla mennyiséget kaptak; 3) péntektől szombatig a manna nem romlott meg; 4) szombaton nem hullott manna. Isten folyamatosan bemutatta ezeket a csodákat, hogy a nép megemlékezzen a szombatnapról, ünnepelje jóságát. *„Lássátok: az ÚR adta nektek a szombatot”* (2Móz 16:29, ÚRK).

Az ember szeret enni. Ilyennek teremtett bennünket Isten. A földön megtermő gazdag, bőséges élelem (eredeti étrendünk) nemcsak azt mutatja, hogy ez Isten akarata szerint van így, hanem fontos az is, hogy jól essen nekünk, amit eszünk. Viszont hogyan lehet helytelenül élni az étel (és az étvágy) csodálatos ajándékával?

A SZIKLÁBÓL VÍZ FAKAD

A pusztában sok víz kell az embernek. Isten megoldotta ezt a problémát, még ha a nép zúgolódott is, nem bíztak benne, kísértették az Urat, hogy képes-e inni adni nekik, vagy akar-e egyáltalán. Hitetlenségükben visszavagyódtak Egyiptomba.

Olvassuk el 2Móz 17:1-7 verseit! Mit kellett a népnek tanulnia ebből az esetből?

Mózes *Massának* (kísértés) és *Meribának* (perlekedés) nevezte el azt a helyet. Az Úr még a hitetlenségük dacára is adott vizet a népnek. A két névnek emlékeztetni kellett volna az izraelitákat arra, hogy ne kísértsék Istent, ne perlekedjenek vele (Zsid 3:7-8, 15). Komolyan kételkedtek abban, hogy Isten közöttük van, pedig látták nemcsak jelenlétének, hanem hatalmának és erejének is számos kézzelfogható bizonyítékát.

„Mózes megütötte a kősziklát, de Isten Fia volt az, aki a felhőoszlopban ott állt Mózes mellett és kifakasztotta a sziklából az életadó vizet. Nemcsak Mózes és a vének, hanem az egész gyülekezet is, amely bizonyos távolságban ott állt és figyelt, megpillantotta az Úr dicsőségét. Nem kétséges azonban, hogyha a felhő elmozdult volna, akkor az Úr dicsőségének rettenetes ragyogása mindazokat megölte volna, akik ott tartózkodtak” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó, 254. o.).

A víz az élet szimbóluma, víz nélkül nincs élet, testünk (ami 60%-ban víz) minden sejtjének szüksége van rá, még a csontjainkat is részben alkotja. Amikor Isten a pusztában vizet adott az izraelitáknak, az annak a jele volt, hogy törődik a szükségleteikkel, bízhatnak benne, viszont megint csak engedelmessé kell. Évszázadokkal később 1Kor 10:4 versében Pál emlékeztette a hívőket, hogy különleges volt az izraeliták pusztai tapasztalata. Krisztus maga vezette őket, még vizet is adott nekik (Zsolt 78:15-16), gondoskodott lelki és fizikai szükségleteikről egyaránt. Pál kijelenti, hogy „*e kőszikla pedig a Krisztus volt*” (1Kor 10:4). Krisztus volt az életük Forrása, Ő az, aki örök életet ad. Sziklaszilárdan vezette népét. Számíthatunk rá, mert nem mulasztja el teljesíteni az ígéreteit.

Említsünk meg néhány olyan dolgot, amivel kapcsolatban éppen most bízunk kell az Úrban! Hogyan tanulhatjuk meg elfogadni az akaratát, türelmesen várva, hogy a kellő időben cselekedjen? Miért nem mindig könnyű így tenni?

JETRÓ

Mózeset meglátogatta az apósa, Jetró, akinek a másik neve Reuél volt (2Móz 2:18). Magával vitte Mózes feleségét, Cippórát meg a két fiát, Gérsómot és Elíézert is. Amikor Mózes értesült az érkezésükről, eljűk ment, hogy fogadja őket.

Olvassuk el 2Mózes 18. fejezetét! A nemzet történelmének mely fő lépéseire került ekkor sor?

Jetró azért ment el Mózeshez, mert hallotta, hogy Isten csodálatos módon megszabadította Izraelt. *„Mózes elbeszélte az apósának mindazt, amit az ÚR a fáraóval és az egyiptomiakkal cselekedett Izráelért; és mindazt a sok bajt, amely útközben érte őket; és azt, hogy miként szabadította meg őket az ÚR”* (2Móz 18:8, ÚRK).

Jetró dicsőítette Istent a jóságáért, hogy különleges módon közbelépett népe érdekében: *„Áldott az ÚR, aki megmentett benneteket az egyiptomiak és a fáraó kezéből, aki megmentette a népet Egyiptom hatalmából! Most már tudom, hogy nagyobb az ÚR minden istennél, és azért történt mindaz velük, mert dölýfősek voltak”* (2Móz 18:10-11, HUNB).

Ez is példa arra, hogy Istennek a népe között végbevitt tettei bizonyosságul szolgálnak a világnak arra, hogy ki az igaz Isten és mit képes megtenni a népért.

Jetró még jobban megismerte az igaz Istent, de ő is fel tudott kínálni valamit Isten népének: bölcs és hasznos tanácsot. Mózesnek meg kellett szerveznie a törvénykezés rendszerét, méghozzá helyes és igazságos elvek alapján. Szüksége volt hívő, becsületes bírákra is, akik tisztességes emberek voltak. Jetró bölcsen felsorolta, hogy milyen tulajdonságokkal rendelkezzenek: legyenek 1) istenfélők, 2) megbízhatók, 3) akik gyűlölik a tisztességtelen nyereséget. Becsületes jellemű, alkalmas embereket kellett kiválasztani az ezres, százas, ötvenes és tízes csoportok fölé, ami csökkenti a Mózes vállára nehezedő vezetői terhet, és ő így összpontosíthatott a nagyobb problémákra, hogy jobban tudjanak gondoskodni a népről.

Mózes megfogadta Jetró bölcs tanácsát (2Móz 18:24), és kijelölt embereket a különböző vezetői szerepekre (lásd még 5Móz 1:9-18).

Mózes el is utasíthatta volna az idős embert, mondván, hogy foglalozzon a maga dolgával, de nem így tett! Kész volt meghallgatni az apósát, aki nem is volt héber. Milyen fontos tanulság rejlik ebben?

AZ ÉLET KENYERE ÉS VIZE

Olvassuk el 1Kor 10:11 versét! Pál szerint mi volt az oka annak, hogy feljegyezték ezeket az eseményeket?

Pál elmagyarázza: Krisztus követői számára például és figyelmeztetésül szolgálnak az izraelitákkal történetek, nehogy ők is beleessenek ugyanazokba a hibákba, vagyis fontos tanulniuk az izraeliták eseteiből. Hasznos tanács ez számunkra is, „*akik az utolsó időkben élünk*” (1Kor 10:11, HUNB). Isten a Szentlelket adja népének, hogy erősítse a hívőket: „*az erőt, a szeretetet és a józanság lelkét*” (2Tim 1:7, ÚRK). Így képesek helyes döntéseket hozni és követni a tanításait. Jézus Krisztus az új élet Forrása (Jn 14:6), csak Ő tehet bennünket „*élő, szent és Istennek kedves*” áldozattá. „*És ne szabjátok magatokat e világhoz, hanem változzatok el elmétek megújulása által, hogy megéltelhessétek, mi Isten jó, kedves és tökéletes akarata*” (Róm 12:1-2, ÚRK).

Szolgálatára későbbi szakaszában Jézus kiemelt bizonyos tanulságokat ezekből az ószövetségi beszámolókból, főként a manna és a víz történetét. E képeket arra használta fel, hogy a rá vonatkozó igazságokról tanítson, mert Ő volt az, aki az izraelitákat vezette a pusztában.

Olvassuk el Jn 4:7-15 és 6:31-51 szakaszait! Milyen igazságokat nyilatkoztatnak ki ezek a részek?

A samaritanus asszony felismerte, hogy Krisztus olyasmit kínál fel neki, amit másutt nem kaphat meg. Istentől származik az ember belső szomjúsága a béke, az öröm és a boldogság után, és ezért csak Ő csillapíthatja azt (Zsolt 42:2-3).

Később a mannával kapcsolatban Jézus elmagyarázta, hogy Isten látta el vele a népet, nem pedig Mózes, majd kijelentette: „*Én vagyok az élet kenyere, aki hozzám jön, nem éhez meg soha*” (Jn 6:35, ÚRK). Kétszer is elmondta, hogy Ő az élet kenyere (Jn 6:35, 48).

A manna a pusztában „*mennyei kenyér*” (Jn 6:31-32), a sziklából fakadó víz pedig szintén Krisztus ajándéka volt, hogy szomjukat csillapítsa. A fizikai vonatkozáson túl a kenyérnek és a víznek lelki jelentősége is van, mert Jézus Krisztus „*az élet kenyere*” (Jn 6:35, 48, ÚRK) és „*élő víz*” (Jn 4:10-11, 14; 7:37-38). Lelki éhségünk és szomjúságunk tehát csak benne csillapítható.

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó, „A Vörös-tengertől a Sínai-hegyig” c. fejezet, 246-258. o.

Nem sokkal a víz esete után új veszély fenyegette a népet (lásd 2Móz 17:8-16), az amálekíták vad, harcoss törzse támadt rájuk. „Az amálekíták előtt nem volt ismeretlen Isten jelleme vagy korlátlan uralma, de ahelyett, hogy félelemmel és tisztelettel viselkedtek volna előtte, elhatározták, hogy dacolnak erejével. Azokat a csodákat, amelyeket Mózes Egyiptomban cselekedett, a gúny tárgyává tették, és a körülöttük élő népek félelmét kinevették. Esküt tettek isteneikre, hogy a hébereket elpusztítják úgy, hogy egy sem marad meg közülük. Azzal dicsekedtek, hogy Izrael Istene erőtlen lesz arra, hogy ellenálljon nekik. Pedig az izraeliták nem bántották meg és nem is fenyegették meg őket. Az amálekíták támadásukat minden kihívás nélkül indították meg. Isten iránti gyűlöletüket és akaratával szembeni ellenszegülésüket akarták kinyilvánítani azzal, hogy igyekeztek megsemmisíteni Isten népet. Az amálekíták már régóta fennhéjázó bűnösök voltak. Bűneik bosszúért kiáltottak az égre. Isten irgalmassága azonban még mindig bűnbánatra szólította fel őket. Amikor az amálekíták Izrael népe elfáradt, védtelen soraira támadtak, megpecsételték nemzetük sorsát” (i. m. 256. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

- 1) Hogyan ismerte meg Jetró az igaz Istent a népéért végbevitt tetteiből (lásd 2Móz 18:8-10)? Miért áll meg ez az elv még ma is? Tegyük fel magunknak a kérdést, hogy milyen az egyházunk/gyülekezetünk bizonyossága a világban? Mit közvetítünk Istenről, a jelleméről?
- 2) Olvassuk el újból 1Kor 10:4 versét! Mit tanulhatunk ebből azzal az ós-régi téves állítással kapcsolatban, amit egyesek még ma is vallanak, hogy az Ótestamentum Istene bosszúálló, gyűlölködő, kérlelhetetlen, egészen más, mint amit Jézus által látunk? Hogyan mutat rá ez a vers ennek a téves voltára?
- 3) Ellen G. White arról írt, hogy az amálekítáknak lehetőségük volt megismerni az igaz Istent. Olvassuk el ismét azt a részt! Az ő hozzáállásuk milyen volt Jetróhoz képest? Miért estek Isten ítélete alá nemcsak ők, hanem az ókori világban még sok más olyan törzs is, akikkel Izrael kapcsolatba került?

LUKÁTSI VILMA:

MINT ÁBRAHÁM?

...én is, mintha hangot hallottam volna...

– Menj!

Vedd válladra a rőzseköteget,
amit az élet rád rakott,
végy magadhoz jó erős kötelet,
megkötni az áldozatot,
azután végy az oltárról tüzet,
s amikor már ég a fáklya,
indulj el a Mórijára
áldozni!

Eredj, vidd, akit szeretsz!

Az áldozatod – áldozat legyen!

Ne a fölöslegből adj,
és ne úgy, hogy neked jusson még,
úgy adj, hogy te – koldus maradj!
... aki szívednek legkedvesebb,
az életednek tartalom,
ha Isten kéri: akarom!
– tudd mondani: odaadom!

Úgy hangzott: eredj,
vidd, akit szeretsz!

...akkor is, ha vele együtt
a szíved is szétszaggatod...
Ha nem is érted ma az Istent,
Ő nem kegyetlen hatalom!
„Engedelmesség több az áldozatnál”,
s ha odaadtad teljesen
Istennek, engedelmesen,
hallani fogod:
– Gyermekem,
a te hited elég nekem,
a többit nem követelem,
elég volt!
Mehetsz,
s vidd, akit szeretsz!